

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői közgazdaságtan				Kódja:	GT_MSZL006-17	
	angolul:	Managerial economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Popovics Péter			beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja								
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az üzleti döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye a hallgatókat a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenysztratégiákkal kapcsolatos jobb üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus piaci kereslet elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosítunk: kompetitív iparág, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopolpiac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal. Végül a stratégiai kérdések modellezésére kerül sor.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 59% – elégtelen (1) 60% - 69% – elégséges (2) 70% - 79% – közepes (3) 80% - 89% – jó (4) 90% - 100% – jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

Kapás Judit: Vezetői közgazdaságtan, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, elektronikus könyv. ISBN-13: 978-963-318-680-0

https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf

Andor György: Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, 2017

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2003. ISBN: 9789635453412.
19-20. fejezetek

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2018. ISBN: 9789630591805

Illés Mária: Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, 2008

Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010.

Paul G. Keat – Philip K.Y. Young: Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson, 2014.

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai -
Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Heti bontott tematika	
	Bevezetés, a piaci kereslet és kínálat elemzése TE: Módszertani alapok, a keresleti és kínálati függvény tolódásai, rugalmassági mutatók
	Termeléselmélet TE: Egy- és többtermékes termelési függvény, méretgazdaságosság, választékgazdaságosság
	Vállalatelmélet I. TE: Tranzakciós költség, eszköspecifikusság
	Vállalatelmélet II. TE: Hold-up, tudás a vállalatban
	Iparág elemzése TE: Piaci szerkezet és koncentráció, belépés a piacra, vertikális és horizontális integráció
	Kompetitív iparág és a monopólium összevetése TE: Profitmaximalizálás a különböző iparágakban, jóléti hatások, holtteher-veszteség
	Monopolisztikus verseny TE: Termékdifferenciálás, lokációs modell, egyensúly rövid és hosszú távon
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái I. TE: Árdiszkrimináció
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiái II. TE: Kétrészes árképzés, árukapcsolás, egyéb árképzési módok
	Játékelméleti alapok TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
	Oligopolpiacok I. TE: Cournot, Stackelberg modellek
	Oligopolpiacok II. TE: Bertrand modell, árvezérlés modellje
	Üzleti stratégia TE: belépés megakadályozása, kizáró árazás, ragadozó árképzés, első belépő előnye, hálózati externáliák, bezárulási hatás
	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Alkalmazott statisztika				Kódja:	GT_MSZL007-17	
	angolul:	Applied statistics						
Felelős oktatási egység:		Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Balogh Péter			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek elemzése során használható statisztikai és ökonometriai módszereket megismerjék, és a számvitel területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek adatainak elemzése során az SPSS program alkalmazásával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nytott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt méréses ANOVA modellek. Feltáró faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.</p>								
Értékelés								
<p>A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7

Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749

Ajánlott szakirodalom:

Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6

Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 5th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2017. 1104. p. ISBN-13: 9781526445780

Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoemith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101

Heti bontott tematika	
1.	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése. TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
2.	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt. TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
3.	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt. TE: További nem paraméteres tesztek.
4.	Nem lineáris regresszió. TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
5.	Bevezetés a logisztikus regresszióba. TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
6.	Kétértékű logisztikus regresszió. TE: Kétértékű logisztikus regresszió.
7.	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió. TE: Multinomiális logisztikus regresszió.
8.	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben. TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek.
9.	Ismételt mérés ANOVA modellek. TE: Ismételt méréses modellekkel kapcsolatos ismeretek.
10.	Feltáró faktorelemzés I. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
11.	Feltáró faktorelemzés II. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
12.	Kérdőívek megbízhatósági elemzése. TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
13.	Idősorelemzés: ARIMA modellek TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó stratégiai menedzsment				Kódja:	GT_MSZL025-17	
	angolul:	Advanced Strategic Management						
2025/26								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Nábrádi András		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja:								
<p>A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.</p> <p>Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.</p> <p>Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.</p> <p>Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.</p> <p>Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanuláskor megszerzett ismereteket.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvre, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.

Értékelés

A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.

Kötelező szakirodalom:

Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika

1. hét	<p>A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése</p> <p>TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.</p>
2. hét	<p>Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása</p> <p>TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.</p>
3. hét	<p>A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis</p> <p>TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.</p>
4. hét	<p>A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése</p> <p>TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.</p>
5. hét	<p>A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés</p> <p>TE: A három eltérő módszerrel épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.</p>
6. hét	<p>A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete</p> <p>TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.</p>
7. hét	<p>Versenyhárom elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése</p> <p>TE: A versenyhárom elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.</p>
8. hét	<p>Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai.</p> <p>TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrás allokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.</p>
9. hét	<p>Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák</p> <p>TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.</p>
10. hét	<p>Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák.</p> <p>TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait.</p>

	Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11. hét	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12. hét	Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei. TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvé tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.
13. hét	A stratégia megvalósítása TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.
14. hét	A stratégia megvalósulásának ellenőrzése TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalkozások jogi környezete				Kódja:	GT_MSZL009-17	
	angolul:	Legal environment for business						
Felelős oktatási egység:		Gazdaságtudományi Kar Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Károlyi Géza			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. - Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.</p> <p><i>Képesség:</i> - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p> <p><i>Attitűd:</i> - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A szerződések és a vállalkozások joga.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el: 0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i> 8-9 pont: <i>elégséges (2)</i> 10-11 pont: <i>közepes (3)</i> 12-13 pont: <i>jó (4)</i> 14-15 pont: <i>jeles (5)</i></p> <p>A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai: <i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya <i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása <i>közepes (3):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes</p>								

jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

tanszéklet (Kötelmi jog, Jogi személyek)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221 4)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei. TE* a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények, a kötelmi jogi jogviszony, teljesítés, jognyilatkozatok, képviselő. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Kötelmi jog általános rész 2: a szerződés általános szabályai. Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó szerződések. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések, vállalkozási típusú szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Egyes szerződések 3: használati szerződések, pénzügyi szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
15.	Az egyes gazdasági társaságok 1: Közkereseti társaság, betéti társaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
17.	Az egyes gazdasági társaságok 2: Korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
19.	A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
21.	TE:
23.	TE:
25.	TE:
27.	TE:
29.	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MSZL001-17	
	angolul:	Research methodology						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy	magyar	
Levelező	x	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Pergéné Szabó Enikő			beosztása:	ügyvivő-szakértő, PhD hallgató	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a diplomadolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan és etikusan hivatkozni tudja.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, oksági összefüggéseket feltárni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési, elemzési technikák megismerésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kutatás folyamata, az információkeresés módszertana. Keresési módszerek elsajátítása, adatbázisok és tudományos keresők. Mesterséges intelligencia használata a kutatásban. Tudományetikai alapok. Referenciakezelő szoftverek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Projektoktatás, feladatmegoldások								
Értékelés								
A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van. 1. Teszt 2. Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz.								
Kötelező szakirodalom:								

Balogh, P., Huzsvai, L., Lengyel, P. & Szenderák, J. (2025). *Kvantitatív elemzési módszerek a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén*. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Fehér, A., Fenyves, N. D., Kiss, M., Kiss, V. Á., Kontor, E., Nábrádi, Z., & Soós, M.(2025). *Kvalitatív kutatómódszertan a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén*. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Gyurgyák, J. (2019). [A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak](#). Osiris

Ajánlott szakirodalom:

Babbie, E. (2020). *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi K.

Békés, G. & Kézdi, G. (2025). *Adatelemzés*. Alinea

Grønhaug, K., & Ghauri, P. (2016). *Kutatómódszertan az üzleti tanulmányokban*. Akadémia.
<https://doi.org/10.1556/9789630598590>

bontott tematika	
1-5 óra	<p>A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. Tudományos kutatás fogalmai, típusai. Kutatás-módszertani stratégiák. A kutatási terv. Gazdasági és üzleti adatbázisok, tudományos keresők. Keresési technikák – keresők – adatbázisok. Gyakorló feladatok</p> <hr/> <p>TE: A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.</p>
6-10 óra	<p>Mesterséges intelligencia a kutatómunkában. Tudományetikai alapvetés. Hivatkozások. Gyakorló feladatok</p> <hr/> <p>TE: A hallgató az összegyűjtött és rendszerezett információkat szabályosan és etikusan használja. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdasági és integrációs folyamatok				Kódja:	GT_MSZL024-17	
	angolul:	The World Economy and Economic Integration						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
az alapkézésben megszerzett világgazdasági, integrációs és európai uniós ismereteiket a kurzus során tovább mélyíthessék.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.								
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.								
<i>Képesség:</i>								
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
- Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.								
- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.								
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szűkebb szakmai és a szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.								
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi létező köztudott általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.								
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése. A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése. Migráció. Folk- és populáris kultúra. Nyelvek. Vallások. Nemzetiségek. Politika. A korábbi								

európai uniós tanulmányok felidézése. Az Európai Unió és az európaiság gondolata. Bővülési folyamat az Európai Unióban. A szerződések és az intézményrendszer reformja. Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. Az EU és Magyarország.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Interaktív előadások, multimédia használattal.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

James M. Rubenstein (2016): Contemporary Human Geography, 3rd Edition, Pearson, kijelölt részek

Horváth Zoltán (2012): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Horváth Zoltán (2012): Handbook on the European Union. HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 707. ISBN: 978-963-258-146-0 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Paul L. Knox – Sallie A. Marston: Human Geography – Places and Regions in the Global Context, 7th Edition, Pearson

Moldicz Csaba (2012): A változó Európai Unió-Válságról válságra. Typotex Kiadó. p.210. ISBN: 978-963-2796-72-7

Heti bontott tematika	
1.	A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése TE* A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése
3.	Migráció TE: A migráció tendenciái. A migráció okai. A migránsok előtt álló kihívások.
5.	Folk- és populáris kultúra TE: A folk- és populáris kultúra a szabadidős tevékenységekben és a tárgyi kultúrában. A kultúrához való hozzáférés egyenlőtlenségei. Fenntarthatósági problémák a területen.
7.	Nyelvek TE: Miért beszélünk különböző nyelveket? A nyelvek osztályozása, nyelvcsaládok, az angol nyelv szerepe. A nyelvek és a helyek: dialektusok, dialektusok vagy nyelvek, többnyelvű helyek. Miért képesek a nyelvek a túlélésre?
9.	Vallások TE: a vallások megoszlása, a vallások osztályozása, vallások közötti konfliktusok.
11.	Nemzetiségek TE: Etnikum és rassz. Szegregáció. Nemzetiség és etnikum. Etnikai tisztogatás.
13.	Politika Az államok világa. Hogyan jönnek létre az államok? Hogyan szerveződnek az államok? Milyen kapcsolatban állnak az államok egymással.
15.	A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése TE: Az Európai Unió kialakulása, jelentősége. Alapfogalmak, alapadatok.
17.	Az Európai Unió és az európaiság gondolata. TE: Az európaiság gondolata és az Unió kialakulása. Mit jelent ma és mit jelentett európainak lenni az egyes történelmi korszakokban. Az EU eszmeisége. Az Unió jelképei. Az uniós polgárság.
19.	Bővülési folyamat az Európai Unióban. TE: Az egyes bővítések jelentősége. Milyen nehézségekbe és kihívásokba ütközött a közösség a bővülés során. Milyen pozitívumai és negatívumai voltak a bővülésnek.
21.	A szerződések és az intézményrendszer reformja. TE: A szerződések és az intézményrendszer reformja folyamatosan napirenden volt az EU-val kapcsolatban. A reformkényszer és a bővülés kapcsolatrendszere, társadalmi, gazdasági és politikai szempontból.
23.	Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. TE: A hatáskörmegosztás kérdése és az uniós szakpolitikák kapcsolatrendszere. Szupranacionális vagy nemzetek Európája.
25.	Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. TE: Az EU, mint a világgazdaság centrumtérsege. Az EU egységes belső piaca.
27.	Az EU és Magyarország. TE: Magyarország és az EU kapcsolatrendszere, Magyarország első 13 éve az Unióban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Rendszerszemléletű számvitel				Kódja:	GT_MSZL011-17
		angolul:	Systematic accounting					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel szigorlat				Kódja:	GT_APSL03-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók számára egyértelmű legyen, hogy a gazdálkodó szervezet egy önálló rendszer, mely több alrendszerből – többek között számviteli alrendszerből – épül fel. Ezek az alrendszerek egymással szoros kapcsolatban működnek. A gazdálkodó szervezet, mint önálló rendszer több szálon kapcsolódik a körülötte lévő rendszerekkel (gazdálkodó szervezetekkel).</p> <p>A számvitel feladata a gazdálkodó szervezet vagyoniának, a vagyoni változásának megfigyelése, mérése és rendszerezett feljegyzése. Alapvetően olyan beszámoló készítése, amely megbízható információt nyújt a gazdálkodó vagyonáról és annak változásáról (az eredményről). A rendszerszemléletű számvitelt úgy kell kialakítani, hogy az egyes alrendszere és a rendszer külső kapcsolatai eredményre gyakorolt hatásai egyértelműen nyomom követhetőek legyenek. A tárgy keretében az előzőekben leírtakat jól szolgáló számviteli rendszer kialakításának elveit, és gyakorlati megvalósításának lehetőségeit ismerik meg a hallgatók.</p> <p>A hallgatók megismerik a beszámolási kötelezettség lényegét, a beszámoló részeit, és képesek lesznek az egyes gazdasági események vagyoni, eredményre, cash-flowra gyakorolt hatását rendszerszemléletben tekinteni.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A számvitel elméletének és gyakorlatának rendszerszemléletű feldolgozása megfelelő tudást biztosít a számviteli rendszer tudatos, célirányos, gazdaságos alkalmazásához, módosításához, továbbfejlesztéséhez.</p> <p><i>Képesség:</i> A vállalati számvitelpolitika, a számlarend célirányos kialakítása, a vállalati számviteli munka megszervezése, irányítása. A gazdasági események vagyoni, vagyoni változásra (eredményre), pénzügyi helyzetre gyakorolt hatásának megfigyelésére, előrejelzésére, a beszámoló adatainak elemzésére.</p> <p><i>Attitűd:</i> Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva az alternatív lehetőségeket.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A számviteli rendszerre ható külső és belső változások érdeklik. A szakmai döntések következményeinek felelős figyelembe vétele jellemzi.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus keretében a vállalkozások számviteli (pénzügyi számvitel, vezetői számvitel), beszámoló készítési feladatainak rendszerszemléletű feldolgozására kerül sor. Kiemelve az egyes gazdasági események feljegyzésének útját a bizonylattól a főkönyvi számláig, és hatását a vagyoni, a vagyoni változásra (eredményre) és a pénzügyi helyzetre.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kurzus hallgatói az alapképzés vagy a kredit pótló vizsgák során számvitelből szigorlatot (Számvitel-elemzés szigorlat, vagy Számvitel IV. vizsga keretében), erre a tudásra alapozva, az összefüggésekre koncentrálnak – kis hallgatói létszám előnyeiket kihasználva – a hallgatók bevonásával, sok gyakorlati példával kerülnek feldolgozásra a legfontosabb gazdasági események, melynek végeredményeként képesnek kell lenniük a hallgatóknak beszámoló elemeinek összeállítására (mégleg, eredménykimutatás, cash-flow).</p>								

Értékelés

A hallgatók a félév során két zárthelyi dolgozatot írnak a gyakorlati feladatrészből, melyeket egyenként 50%, átlagban 60%-ban kell teljesíteni az aláírás megszerzéséhez. A tárgy a zárthelyi dolgozatok alapján megszerzett gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy megszerzésére két pótlási lehetőséget biztosítunk.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához I.-II.-III. kötet

Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó: Vázlatok a számvitel tanulásához IV. kötet (EFOP 3.4.3. projekt keretében)

Ajánlott szakirodalom:

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmény. A gazdálkodó szervezet mint rendszer működésének területei, feladatai, csoportosításuk a gyakorlatban. A gazdálkodó szervezet mint önálló rendszer és alrendszerei TE* A hallgatók megismerik a kurzus lényegét és követelményeit.
2.	A rendszerszemléletű számvitel célja és feladatai Milyen plusz igényeket elégít ki a rendszerszemléletű számvitel? TE A hallgatók megismerik a gazdálkodó szervezetek működésének területeit, feladatait.
3.	A mérleg és az eredménykimutatás áttekintése TE A hallgatók megismerik a számvitelt, mint a gazdálkodó szervezet egyik célszervezetét és kapcsolatait.
4.	A cash-flow kimutatás áttekintése TE A hallgatók megismerik a kurzus célját és feladatait.
5.	Nevesített és nem nevesített korrekciók a cash-flow kimutatásban. TE A hallgatók megismerik a korrekciós tételek használatának lényegét, alkalmazását.
6.	A befektetett eszközök elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.
7.	A készletek elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A készletek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a készletek rendszerszemléletű elszámolásának lényegét, alternatíváit.
8.	A követelések elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A követelések rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a követelések rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.
9.	Az értékpapírok elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben Az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
10.	A saját tőke elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
11.	A kötelezettség elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
12.	A beszámoló összeállítása a rendszerszemléletű számvitelben A beszámoló rendszerszemléletű összeállításának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a beszámoló részeinek összefüggéseit.
13.	A beszámoló összeállítása a rendszerszemléletű számvitelben A beszámoló rendszerszemléletű összeállításának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a beszámoló részeinek összefüggéseit.
14.	A beszámoló komplex elemzése A beszámoló együtt olvasásának gyakorlata, a lényeges összefüggések kiemelése TE A hallgatók megismerik a beszámoló együttozvasásának logikáját, lényegét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MSZL010-17	
	angolul:	Financial analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, az egyedi és konszolidált beszámoló, pénzügyi kimutatások elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.								

Értékelés

A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:

1. az elméleti tananyagból megírt 2 Moodle teszt (15-15%),
2. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása MS Excelben (30%),
3. önálló elemzés elvégzése és bemutatása (40%).

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával kapcsolatban kéréseket kaphatnak.. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélt időpontban.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Tematika

A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése.. A vállalati szabad cash flow. Vállalati válság, csődelőrejelzés. A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelelemzés. Intellektuális tőke mérése. Vállaltértékelés alapvető kérdései, módszerei

A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására. A hallgató képes lesz az eszközök, források és az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására. A hallgató képes lesz a vállalati szabad cash flow kiszámítására, értelmezésére. A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit. A hallgató képes lesz alkalmazni a különböző vállalatértékelési módszereket.

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számviteli Standardok Alkalmazása I.					Kódja:	GT_MSZL023-17		
	angolul:	Application of International Accounting Standards I.								
Számvitel MA										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:			
Típus		Heti óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens		
A kurzus célja, hogy										
<p>A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék</p> <ul style="list-style-type: none"> - az IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit. 										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
<i>Tudás:</i>										
<p>A hallgató ismeri és érti a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit.</p>										
<i>Képesség:</i>										
<p>A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes a különféle gazdasági rendszerek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására. Képes az egyedi IFRS beszámoló összeállítására, elemzésére. Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.</p>										
<i>Attitűd:</i>										
<p>A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait. A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.</p>										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
<p>Szervezetszervezeti, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklők, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.</p>										
A kurzus tartalma, témakörei										
<p>AZ IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.</p>										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
<p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.</p>										

Értékelés

Az aláírás feltétele a félév során megírt online zárthelyi dolgozat sikeres, min 60%-os teljesítése, a vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése szóbeli vizsga formájában történik. A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul. A szóbeli vizsgára a beugró a kiadott minimumkérdések (elméleti, valamint gyakorlati) megválaszolása, ezt követően tételhúzás történik.

Kötelező olvasmány:

Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó – Dr. Becsky-Nagy Patrícia – Kiss Ágota (2018): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok alkalmazása I. (e-earning rendszeren keresztül letölthető) EFOP 3.5.1. – 16 -2017 – 00009 Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE) című projekt keretében elkészült tananyag

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2018. Magyarázatok és példák. MKVK (kijelölt fejezetek)

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Rózsa – Búdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)

Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei

International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk

Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>

PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>

Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>

<http://www.iasplus.com/index.htm>

<http://www.ifrs.org/Home.htm>

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel nemzetközi szabályozása. Harmonizáció. Számviteli szabályozás az EU-ban. Szabályozás standardokkal (IFRS). Az IFRS jogi környezete, kapcsolata az EU szabályozással. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelvei (Framework). Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1).</p> <p>TE: Ismeri a számvitel nemzetközi, regionális és nemzeti szabályozását, a standardokkal történő szabályozás lényegét. Ismeri az IFRS jogi környezetét, és kapcsolatát az EU szabályozással. Ismeri a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelveit (Framework). Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1).</p>
5 óra	<p>Az immateriális javak megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 38). Ingatlanok, gépek, berendezések megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 16) Hitelfelvételi költségek (IAS 23). Állami támogatások elszámolása és az állami közreműködés közzététele (IAS 20). Befektetési célú ingatlanokra vonatkozó szabályozás az IFRS-ek rendszerében (IAS 40). Az értékvesztés témaköre (IAS 36).</p> <p>TE: Ismeri az immateriális javak, ingatlanok, gépek, berendezések, hitelfelvételi költségek és állami támogatások, valamint a befektetési célú ingatlanok megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételére vonatkozó követelményeket. Ismeri az értékvesztés elszámolására, megjelenítésére, közzétételére vonatkozó követelményeket.</p>
5 óra	<p>A készletek megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 2, IAS 41). Bevételek megjelenítése, elszámolásának, értékelésének sajátosságai közzétételre vonatkozó követelményei (IFRS 15). A céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések fogalma, számviteli kezelése, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 37).</p> <p>TE: Ismeri a készletek, bevételek, valamint a céltartalékok, függő kötelezettségek megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételére vonatkozó követelményeket.</p>
5 óra	<p>Nyereségadók (IAS 12). IFRS szerinti egyedi beszámolók áttekintése.</p> <p>TE: Ismeri a nyereségadók megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételére vonatkozó követelményeket. Ismeri az IFRS szerinti egyedi beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Magyar és nemzetközi adózási kérdések				Kódja:	GT_MSZL047-17	
	angolul:	Hungarian and international taxation						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kiss Ágota			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar és nemzetközi adózási rendszer alapkérdéseivel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította az adózási ismereteket, melyek révén az adózási feladatok birtokába kerül</p> <p><i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó az adózási ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar és nemzetközi adózási rendszer alapkérdéseivel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Aláírás megszerzésének feltétele: Az aláírás levelező tagozaton automatikusan megadásra kerül.</p> <p>Gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a zárthelyi dolgozatok során a Hallgató legalább 60%-ot érjen el. A gyakorlati jegybe az utolsó megírt zárthelyi dolgozat eredménye számít bele. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul: 60% alatt: elégtelen (1) 60-69%: elégséges (2) 70-79%: közepes (3) 80-89%: jó (4) 90-100%: jeles (5)</p>								
<p>Kötelező szakirodalom: Dr Herich György: Adótan, Penta Unió Dr Herich György: Adó Teszt és példatár, Penta Unió Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve az e-learning rendszerből letölthető anyagok.</p> <p>Ajánlott szakirodalom: Vámosi-Nagy: Az adózás nagy kézikönyve, Complex Kiadó</p>								

Bontott tematika	
5 óra	Magyar adórendszer működése. Az Európai Unió adórendszere. Adóharmonizáció az Európai Unióban. Kettős adóztatás TE: Megismeri a magyar adórendszer jellemzőit, ismereteit. Megismeri az EU adórendszerének jellemzőit, ismereteit. Képes megérteni és alkalmazni az adóharmonizációhoz kapcsolódó ismereteket. Képes megérteni és alkalmazni a kettős adóztatáshoz kapcsolódó ismereteket.
5 óra	Társasági adó speciális területei, transzferárazás TE: Képes megérteni és alkalmazni a társasági adóhoz kapcsolódó ismereteket
5 óra	Általános forgalmi adó (speciális termékértékesítések, EU-n belüli ÁFA szabályozás) TE: Képes megérteni és alkalmazni az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ismereteket

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Stratégiai és operatív controlling				Kódja:	GT_MSZL048-17
	angolul:	Strategic and operative controlling					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti	2	Heti	2		4	-
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása, a stratégiai és az operatív controlling feladatok megismerése. A stratégiával és az operatív vállalati tervekkel összhangban lévő pénzügyi tervezés, a pénzügyi tervek megvalósítását szolgáló operatív irányítás és a vállalat teljesítményének értelmezése, ellenőrzése, irányítása.</p>							
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Pénzügyi elemzés, tervezés, elszámolás, irányítás ismeretek, pénzügyi kimutatások összeállítása, elemzése.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nytott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>							
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása, a stratégiai és az operatív controlling feladatok megismerése. A stratégiával és az operatív vállalati tervekkel összhangban lévő pénzügyi tervezés, a pénzügyi tervek megvalósítását szolgáló operatív irányítás és a vállalat teljesítményének értelmezése, ellenőrzése, irányítása.</p>							
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>							

Értékelés módja: Írásbeli kollokvium

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése:

Ehhez a félév folyamán 2 kötelező gyakorlati feladatmegoldást kell megírni előre megadott időpontban.

Félévi eredmény számítása: 1. feladatmegoldás (25%), 2. feladatmegoldás (25%), szóbeli vizsga (50%)

Az Excel feladatmegoldás zh az órákon megoldott példákhoz hasonló feladatokat tartalmaz. A gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel 2007 táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű ismerete.

A vizsgaidőszakban szóbeli vizsga tételsor alapján.

Értékelés:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Pótlás, és javítás:

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 2. hetében (2 időpont közül lehet választani)

Javító feladatmegoldás: teljes féléves anyagból; ebben az esetben mindkét feladatmegoldást újra kell írni, 60 perc (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiai HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

tematika	
	A controlling szerepe a szervezetek életében. A controlling folyamat elemei.
	A hallgató képes a controlling tevékenységet elhelyezni a szervezetek struktúrájában, áttekinteni a controlling folyamat elemeit.
	A döntés fogalma, a döntés csoportosítása, a döntési folyamat, a döntési folyamat szakaszai, döntéshozatal, a gazdasági döntések, pénzügyi döntések
	A hallgató képes átlátni a döntési folyamat szakaszait, megismeri a döntéshozatal, gazdasági döntés fogalmát.
	Gazdasági modellezés, döntési modellek
	A hallgató képes rendszerezni a különböző döntési modelleket
	A tervezés, a tervezési rendszer modellezése, a tervezési rendszer elemei,
	A hallgató képes felismerni, átlátni a tervezési rendszer elemeit
	A tervezési rendszer struktúrája, a tervek struktúrája
	A hallgató képes megkülönböztetni a különböző terveket.
	A stratégiai tervezés, stratégiai controlling
	A hallgató képes alkalmazni a stratégiai tervezési módszereket
	A taktikai tervezés
	A hallgató képes alkalmazni a taktikai tervezési módszereket
	Az operatív tervezés, operatív controlling
	A hallgató képes alkalmazni az operatív tervezési módszereket
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámolórészekkel
	A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámolórészekkel
	A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást.
	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása
	A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.
	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cash-flow tervét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Beruházás és forgóeszközgazdálkodás pénzügyei				Kódja:	GT_MSZL005-17	
	angolul:	Finance of investment and current asset management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Heti	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil Becsky-Nagy Patriacia			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket.
- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgycélja, hogy a hallgatók megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat és azok sajátosságainak és használatának főbb kérdéseit. A hallgatók képessé váljanak a beruházások kockázatainak elemzésére. A hallgatók megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit és a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket, képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg.

Értékelés

A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel.

A félévvégi értékelés 2 részből tevődik össze:

- a vizsgaidőszakban feladatmegoldásra kerül sor a Microsoft Excelben. A vizsgafeladatok a szemináriumon megoldott feladatokhoz hasonlóak lesznek. A vizsgafeladat az e-learning rendszerből lesz letölthető adott

időpontban, és a megoldást is oda kell feltölteni a megadott időpontig. A feladatmegoldás a félévi osztályzat 50%-át képezi.

Azok számára, akik az adott időpontban a feladatmegoldáson nem tudnak részt venni külön időpont kerül kiírásra és arra az e-learning rendszerben lehet jelentkezni.

- a vizsgaidőszakban az előadások anyagából írásbeli (teszt) vizsgát kell tenni. A vizsgára az e-learning rendszerben kell jelentkezni. Az írásbeli vizsgán az vehet részt, aki a feladatmegoldásnál legalább 60%-ot elért. Az írásbeli vizsga 50%-ban számít bele a félévi osztályzatba.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz I.: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, 2009.

Bélyácz I.: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Veres, E. – Tarnóczy, T.: Pénzügyi menedzsment, Partium Kiadó, 2022.

Ajánlott szakirodalom:

[Attrill P.](#): Financial management for decision maker. Pearson Education Limited, 2020.

Brigham, E.F. - Houston, J.F.: Fundamentals of Financial Management, Fifteenth edition. Cengage Learning, Inc., 2019.

Damodaran, A.: Applied Corporate Finance. Wiley, 2014.

Ehrhardt, M. C. - Brigham, E. F.: Financial Management: Theory and Practice, Thirteenth Edition, South-Western Cengage Learning, 2011

Moyer, R. C. - McGuigan, J. R. – Rao, R. –Kretlow, W. J.: Contemporary Financial Management, Twelfth Edition, South-Western, Cengage Learning, 2012

Pyles, M.K.: Applied Corporate Finance. Questions, Problems and Making Decisions in the Real World, Springer, 2014

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi menedzsment alapvető kérdései és főbb jellemzői.
	A hallgató megérti a pénzügyi menedzsment alapvető kérdéseit.
3.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben.
	A hallgató megérti a beruházási döntéshozatal fontosságát és szerepét a stratégiai döntéshozatalban.
5.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése, és az eredmények értelmezése. A beruházás-gazdaságossági számítások problémái.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások eredményeinek pontosabb értelmezésére és használatára.
7.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei és azok alkalmazásának főbb kérdései.
	A hallgató képes lesz a hagyományos beruházási döntéseken túlmutató problémák megoldására és azok eredményeinek az értelmezésére.
9.	Beruházások finanszírozása. Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházásokkal kapcsolatos mélyebb elemzések elvégzésére is. Jobban megérti a hozam és kockázat össze.
11.	A beruházások kockázati elemzése.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
13.	A reálopciók szerepe és alkalmazása a beruházási döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
15.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás és a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseivel.
17.	Forgótőke menedzsment kulcskérdései.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment kulcskérdéseit, ami támogatja a forgótőkével kapcsolatos döntéseit.
19.	Forgótőke-menedzsment részterületei I.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
21.	Forgótőke-menedzsment részterületei II.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
23.	A forgótőke-menedzsment kockázatai.
	A hallgató megismerkedik a forgótőke-menedzsmenthez kapcsolódó kockázatokkal és azok kezelési lehetőségeivel.
25.	A forgótőke tervezése.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezési feladatok végzésére.
27.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint azokhoz kapcsolódó problémák jobb megoldására.

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számviteli Standardok Alkalmazása II.	Kódja:	GT_MSZL024-17
	angolul:	Application of International Accounting Standards II.		

Számvitel MA

Felelős oktatási egység:	DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:	Nemzetközi számviteli standardok alkalmazása I.	Kódja:	GT_MSZL023-17						
Típus	Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	Heti		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	15	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató	neve:		Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens		

A kurzus célja, hogy

A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék

- az IFRS konszolidált beszámoló tartalmi és formai követelményeit, a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit.
- a kapcsolódó standardokat,
- az IFRS átállás elméleti és gyakorlati tudnivalóit.

Tanulás eredmények, kompetenciák:

Tudás:

A hallgató ismeri és érti a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit.

Képesség:

A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes a különféle gazdasági rendszerek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására. Képes az egyedi és konszolidált IFRS beszámoló összeállítására, elemzésére. Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.

Attitűd:

A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait.

A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.

Autonómia és felelősség:

Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.

A kurzus tartalma, témakörei

Az IFRS konszolidált beszámoló tartalmi és formai követelményei, a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségei, a kapcsolódó standardok, az IFRS átállás elméleti és gyakorlati tudnivalói.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elméleti és gyakorlati ismeretek átadása illusztratív példákon keresztül.

Értékelés

Az aláírás feltétele egy választott vállalat IFRS beszámolójának ismertetése, sajátosságainak magyarázata, prezentálása. A vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli vizsgadolgozat formájában történik, melynek min. 60-os teljesítése szükséges.

Kötelező olvasmány:

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2018. Magyarázatok és példák. MKVK (kijelölt, kapcsolódó fejezetek)

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Rózsa – Büdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)

Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei

International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk

Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>

PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>

Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>

<http://www.iasplus.com/index.htm>

<http://www.ifrs.org/Home.htm>

Bontott tematika	
5 óra	<p>A konszolidáció alapfogalmai (anyavállalat, leányvállalat, közös szerveződés, társult vállalkozás, csoport). A kontroll fogalma, megállapítása. Az IFRS 10 és az IFRS 3 elvi szabályai.</p> <p>TE: Ismeri a konszolidáció alapfogalmait, az IFRS rendszerében. Ismeri az IFRS 10 és IFRS 3 elvi szabályait.</p>
5 óra	<p>Konszolidált pénzügyi kimutatások készítése (technikai szabályok). Konszolidációs lépések (Fresh start accounting, Nettó eszközérték megállapítása, a csoport tartalékai). Nem kontrolláló érdekeltségek kezelése. A csoporton belüli kereskedelem, az in tranzit helyzetek és a csoporton belüli adósságok kezelése.</p> <p>TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti konszolidált pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat, technikai szabályokat. Ismeri a teljeskörű konszolidáció lépéseit, nem kontrolláló érdekeltségek kezelésének szabályait. Ismeri a csoporton belüli kereskedelem, az in tranzit helyzetek és a csoporton belüli adósságok kezelésének szabályait.</p>
5 óra	<p>Eredménykimutatás konszolidálás. IAS 28 Befektetések társult vállalkozásokban. IFRS 11 Közös szervezések.</p> <p>TE: Ismeri az eredménykimutatás konszolidációjának lépéseit, lényegét. Ismeri a társult vállalkozásokra és a közös szervezésekre vonatkozó szabályokat az IFRS rendszerében.</p>
5 óra	<p>IAS 24 Kapcsolt felek. IFRS 1 Első alkalmazás. IAS 21 Átváltási árfolyamok hatása. IFRS szerinti konszolidált beszámolók áttekintése.</p> <p>TE: Ismeri a kapcsolt felekre vonatkozó szabályokat az IFRS rendszerében. az IFRS 1 standard hatályát, lényegét, alkalmazási lehetőségeit. Ismeri az átváltási árfolyamok alkalmazásának jelentőségét, hatását. Ismeri az IFRS szerinti konszolidált beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó Pénzügyek				Kódja:	GT_MSZL012-17	
	angolul:	Advanced Finance						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>átfogó ismereteket szerezzenek a pénzügyi piacok működéséről és azok vállalatfinanszírozásban betöltött szerepéről, valamint megismerjék a tőkepiaci termékeket és alkalmazásukat a vállalati kockázatkezelésben. Képesé válnak a tőkepiaci folyamatok értékelésére és azok gyakorlati alkalmazására, miközben elmélyítik pénzügyi ismereteiket és fejlesztik döntéshozatali készségeiket.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.</p> <p>Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.</p> <p>Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.</p> <p>Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p>A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.</p> <p>Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piactudományi feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a pénzügyi piacok működésével, megismerje a pénzügyi piacoknak a vállalatfinanszírozásban betöltött szerepét, megismerje a tőkepiacok termékeit és azok szerepét a vállalati kockázatkezelésben, képessé váljon a tőkepiaci folyamatok értékelésére, és a tőkepiaci termékek bevonására a kockázatkezelésbe; mélyebben megismerje a pénzügyi folyamatokat, pénzügyi döntéshozatali képessége emelkedjen.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%

Értékelés

Aláírás megszerzésének feltétele:

Az aláírásnak nincs feltétele.

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Érdemjegy megszerzése, számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy kollokviummal zárul, amely írásbeli zárthelyi dolgozatról és szóbeli vizsgarészből áll. A sikeres vizsga feltétele, hogy a hallgató mind az írásbeli, mind a szóbeli részt legalább elégséges érdemjeggyel teljesítse. Az írásbeli részre a meghirdetett zárthelyi időpontokban van lehetőség, amelyek az e-learning rendszeren kerülnek kihirdetésre. Azok a hallgatók, akik sikeresen teljesítik az írásbeli dolgozatot, jogosultak a szóbeli vizsgarész letételére, amelyre a Neptun rendszerben kell jelentkezni.

Írásbeli zárthelyi:

Az írásbeli zárthelyi dolgozat elektronikus formában kerül lebonyolításra. Az írásbeli számonkérések elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli rész érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Amennyiben az írásbeli számonkérés eredménye nem éri el a 60%-ot, a hallgató zárthelyi dolgozata sikertelennek minősül. A szorgalmi időszakban lehetőség van az írásbeli zh teljesítésére, majd vizsgaidőszakban az írásbeli zárthelyi dolgozat a teljes féléves tananyagot lefedő számonkéréssel teljesíthető.

Továbbá az írásbeli számonkérés akkor minősül sikeresnek, ha az elméleti rész legalább 40%-os eredménnyel teljesül.

Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli számonkérést, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli eredménye lesz érvényes.

Szóbeli rész:

A szóbeli tételsor a tárgy e-learning rendszerén keresztül elérhető. Sikertelen szóbeli rész elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet az írásbeli és szóbeli rész jegyeinek átlaga adja. A sikeres szóbeli és írásbeli rész 50-50%-os súllyal számít a végső jegy meghatározása során.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (e-learningben elérhetőek!)

Hull, J.C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek. Panem, Budapest, 1999.

Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.

Bodie – Kane – Marcus: Befektetések, Irwin – Tanszék Kft., Budapest, 1996.

Ajánlott szakirodalom:

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Brigham, E.F. - Daves, P.R.: Intermediate Financial Management. 13. ed. Cengage Learning, Inc., 2019.

Atrill, P.: Financial Management for Decision Makers. 9. ed. PEARSON EDUCATION LIMITED., 2020.

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Tirole, J.: The Theory of Corporate Finance. Princeton University Press. 2006.

Tematika	
1.	<p>Pénzügyi piacok, A tőzsde és a tőzsdei kereskedés, A technikai kereskedés, Modern portfólióelmélet 1</p> <p>A Hallgató megismeri a</p> <ul style="list-style-type: none"> - pénzügyi piacok működését, - a kereskedési alapokat, megbízási típusokat, - a főbb technikai kereskedési módszereket, - a portfólióalkotás módszereit
2.	<p>Modern portfólióelmélet 2, Eszközárzás – Tőkepiaci árfolyamok modellje, Eszközárzás – Arbitrált árfolyamok elmélete</p> <p>A Hallgató megismeri a</p> <ul style="list-style-type: none"> - portfólióalkotás módszereit, - a CAPM elméleti és gyakorlati aspektusait, - az APT elméleti és gyakorlati aspektusait
3.	<p>Portfóliók teljesítményének mérése, Származtatott termékek piaca, Forward és futures ügyletek, Swap ügyletek</p> <p>A Hallgató megismeri a</p> <ul style="list-style-type: none"> - legfontosabb teljesítménymérési módokat, - a származtatott ügyletek alapjait, - a swap ügyletek alapjait
4.	<p>Opciók, Fedezeti ügyletek, Kockázati mértékek</p> <p>A Hallgató megismeri az</p> <ul style="list-style-type: none"> - opciós ügyletek alaptípusait és kifizetéseit, - derivatív ügyletekkel történő kockázatfedezési lehetőségeket, - a kockázati mértékeket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalkozások költségvetési kapcsolatai és ellenőrzése				Kódja:	GT_MSZL013-17	
	angolul:	Companies related to budget and control						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a költségvetési kapcsolatok rendszerét, megjelenését a beszámolóokban, tovább, hogy egységes rendszerben lássák az adókat, támogatásokat. Megismerik az adók egyes ismérvek szerinti csoportosítási lehetőségeit, a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb számlaösszefüggéseket.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő ismeretek szerzése a költségvetési kapcsolatokról, adókról, támogatásokról, valamint a kapcsolódó ellenőrzésekről, a hibafeltárás folyamatáról.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képessé válik a költségvetési kapcsolatok rendszerszemléletű álltekintésére, az összefüggések átlátására.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyá kell válnia a költségvetési kapcsolatokra vonatkozó új ismeretek iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas a költségvetési kapcsolatok témakörbe tartozó önálló feladatmegoldásra, átlátja a vállalkozások költségvetési kapcsolataihoz tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus bemutatja a költségvetési kapcsolatok rendszerét, az adót és támogatások csoportosítási lehetőségeit, a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, főbb számlaösszefüggéseket és a kapcsolódó ellenőrzés, valamint önellenőrzés folyamatait, ezek számvitelét. A kurzus által érintett további témakörök a hiba, hibahatás, következmény kapcsolatrendszerének bemutatása, a hibafajták tartalom szerinti osztályozása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka írásbeli kollokviummal zárul.								
Az aláírás feltétele: A konzultációkon való aktív részvétel.								
A jegy (100%) megszerzésének feltételei: A félév során a gyakorlati és elméleti anyagából írásbeli vizsga sikeres (legalább 60%-os) megírása.								
Az eredmények a következők szerint alakulnak:								
0-59% elégtelen								
60-69% elégséges								
70-79% közepes								
80-89% jó								
90-100% jeles								

Kötelező szakirodalom:

- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Lukács (2024): Ellenőrzés és könyvvizsgálat rendszere, MKVKOK, Budapest,
- Lukács J. (2020): Ellenőrzési esettanulmányok, MKVK OK, Budapest
- Herich Gy. (2024): Adótan, MKVK OK, Budapest
- Herich Gy. (2024): Adó 2024 magyarázatok, MKVK OK, Budapest
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről,
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.)
- az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 273/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	Költségvetési kapcsolatok rendszere, az adót és támogatások csoportosítása, osztályozása. Közvetlen és közvetett adó, progresszív, proporcionális és degresszív adó. Adóhatóságok az adóhatóságok felügyelete
	TE* A hallgató megismeri a kurzus követelményeit, a vállalatok és költségvetési kapcsolataik rendszerét, valamint az adók és támogatások csoportosításának lehetőségeit.
	Költségvetési kapcsolatok rendszeréhez kapcsolódó könyvviteli elszámolások lehetőségei, egy-, két- és többszámlás megoldások.
	TE A hallgató átlátja a költségvetési kapcsolatokat és a kapcsolódó könyvviteli elszámolásának elvi és gyakorlati lehetőségeit.
	Költségvetési kapcsolatok megjelenése a beszámolóban és kiemelten a mérlegben. Költségvetési kiutalási igények, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok.
	TE A hallgató megismeri a költségvetési kapcsolatok és a beszámolók összefüggéseit, a költségvetési kiutalási igényeket, az ellenőrzési szempontokat.
7. alkalom (5 óra)	A fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok
	TE A hallgató átlátja a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb összefüggéseket.
	A fizetendő járulékokkal kapcsolatos elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok
	TE A hallgató átlátja a fizetendő járulékokkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb összefüggéseket.
	Vámhivatallal kapcsolatos könyvviteli elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok.
	TE A hallgató pontos ismereteket szerez a kapcsolódó könyvviteli elszámolásokról, megismeri a főbb számlaösszefüggéseket, ellenőrzési szempontokat.
	Az ellenőrzés fogalmának értelmezése általában és a számvitelben
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzés fogalmát, értelmezését a számvitelben.
15. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés megállapításainak értelmezése a NAV, valamint az önkormányzat jegyzője kapcsán.
	TE A hallgató képessé válik a NAV, valamint az önkormányzat jegyzője által végzett ellenőrzés során tett megállapítások értelmezésére.
	Az ellenőrzés és önellenőrzés számvitele.
	TE A megismeri az ellenőrzés, önellenőrzés számvitelét.
	Hiba, hibahatás, következmény, ill. teher kapcsolatrendszer. A hibafajták tartalom szerinti osztályozása a számvitelben. A hibafajták nagyságrend szerinti osztályozása a számvitelben
	TE Megismeri a hiba, hibahatás, illetve következmény, teher kapcsolatrendszerét, a hibafajták osztályozásának lehetőségeit a számvitelben.
	A hibafeltárás munkafázisai. A hibajavítás folyamata, a hibák, hibahatások, terhek javító könyvelése.
	TE Átlátja a hibafeltárás munkafázisait, a hibajavítás folyamatát.
23. alkalom (5 óra)	Az adóhatósági ellenőrzés megindítása. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. Törvény szerinti tényállás tisztázási és bizonyítási lehetőségek az adóellenőrzés során.
	TE A hallgató megismeri az adóhatósági ellenőrzés megindításának körülményeit, a kapcsolódó bizonyítási eljárásokat.
	Az ellenőrzési jegyzőkönyv - Adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság, és számviteli nyilvántartásai, elszámolásuk.
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzési jegyzőkönyvkészítés folyamatát, pontos ismereteket szerez az adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság mértékéről, azok számviteli nyilvántartásáról, elszámolásáról.
	Az ellenőrzési megállapítások realizálása - A határozathozatal. Jogorvoslati eszközök a hatósági eljárásban.
	TE Képessé válik az eredménykimutatás valóságának, szakmai helyességének, az eredményfelosztásnak az ellenőrzésére, jegyzőkönyvben való dokumentálására.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Az SAP rendszer alkalmazásának alapjai I.				Kódja:	GT_MSZL021-17
		angolul:	Introduction to SAP System Usage I.					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	4	MAGYAR
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja kettős:								
<ul style="list-style-type: none"> • Egyrészt bemutatni az SAP integrált vállalatirányítási rendszer jellemzőit, valamint a működését, összefüggéseit fontos gazdálkodási területek (számvitel, kontrolling, anyaggazdálkodás, értékesítés) folyamatai mentén. A kurzus ebből a célból egy konkrét minta vállalati környezet (GBI vállalat) folyamatain keresztül vezeti végig a hallgatót. • Másrészt mély számviteli és kontrolling gyakorlati ismeretek adása az SAP integrált vállalatirányítási rendszerre vonatkozóan. A kurzus ebből a célból pedig egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé olyan tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és kontrolling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A tantárgy előadásain, gyakorlatain való részvétel során megszerezhető:

- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer alapvető moduljaira (FI, CO, MM, SD) vonatkozó általános elméleti ismeretek, valamint rálátás a törzs- és mozgásadataiknak rögzítési, módosítási és lekérdezési tevékenységeire.
- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI) és Kontrolling (CO) moduljai törzsadatkezelésének, könyvelések, adatrögzítések, lekérdezések végzésének felhasználói szintű ismerete.
- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer és a MS Excel program integrációjának ismerete.

Képesség:

Alapvető ismeretekkel, rálátással rendelkezik az SAP integrált vállalatirányítási rendszer fontos moduljainak jellemzőire, működésére és összefüggéseire vonatkozóan. Ismeri egy adott vállalat, intézmény számviteli, ügyviteli, logisztikai támogatásáért felelős SAP rendszer oktatott alap moduljainak fontos funkcióit, és érti az üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. A bevitt adatok összefüggéseit, integrációs pontjait ismeri az oktatott SAP modulok között. Továbbá mély, gyakorlati ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény számviteli és kontrolling támogatásáért felelős modulok működéséről. Kezeli tudja az SAP rendszer Pénzügyi számviteli (FI) és Kontrolling (CO) moduljainak olyan funkcióit, üzleti tranzakcióit, melyek a vállalat, intézmény gazdálkodásának nyilvántartásához és nyomon követéséhez feltétlenül szükségesek. Képes bizonyos adatokat a megfelelő formában lekérdezni, az információs igényeket az SAP rendszer segítségével teljesíteni.

Attitűd:

A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie:

- nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra,
- rendszerelvű gondolkodás.

Autonómia és felelősség:

A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok:

- önképzésre való igény és képesség,
- problémamegoldó, innovatív gondolkodás,
- önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer története, jellemzői. A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. Az SAP rendszer általános felület- és funkciókezelési valamint navigációs ismereteinek kifejtése. Az SAP rendszer alapvető moduljainak (FI, CO, MM, SD) bemutatása. A modulok üzleti folyamatainak törzs és mozgás adatkör szintű ismertetése, az adatkörök integrációs pontjainak bemutatása, SAP bizonylatok készítése a gazdálkodási folyamatok mentén minta példákön keresztül. A Pénzügyi számvitel (FI) és Kontrolling (CO) modulok működésének, használatának részletes ismertetése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai képzés lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás egyrészt egy nemzetközi SAP környezetben (SAP S/4HANA GBI mintavállalat) történik, másrészt egy magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben (SAP ERP 6.0). A rendszerekben előre

beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén futnak le a tárgy oktatása során bemutatott folyamatok. Az ismereteket szakterületek szerinti bontásban kapják a hallgatók. Az elméleti áttekintés mellett nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati SAP szaktudás átadására és a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.

Értékelés

A tárgy jellegéből adódóan ajánlott a részvétel minden egyes órán.

A félévközi óra látogatás gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével. A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-Learning rendszerbe felöltött dokumentumok, és az órákon az oktató által megosztott információk.

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft.

Krishnamoorthy V. - Carvalho A. (2015): Discover SAP. Galileo Press Inc., Boston (MA) 3rd edition.

Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.

Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.

Órara bontott tematika	
1-2.	Az integrált vállalatirányítási rendszerek evolúciójának, az SAP történetének, megoldás portfóliójának, az SAP integrált vállalatirányítási rendszerek jellemzőinek, architektúrájának és alapvető moduljainak bemutatása. Az SAP S/4HANA rendszer alapvető kezelési ismereteinek átadása. TE*: Az SAP integrált vállalatirányítási rendszerek jellemzőinek bemutatására képes, továbbá elemi ismeretekkel rendelkezik az SAP S/4HANA rendszer használatáról.
3-4.	Pénzügyi számviteli (FI) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban. TE: ismeri a Pénzügyi számviteli modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
5.	Kontrolling (CO) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban. TE: ismeri a Kontrolling modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
6-8.	Értékesítési (SD) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban. TE: ismeri az Értékesítési modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
9-10.	Anyaggazdálkodás (MM) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban. TE: ismeri az Anyaggazdálkodás modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
11.	A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. TE: Ismeri a számviteli tevékenység informatikai rendszerben való végzésének legfontosabb jellemzőit, sajátosságait.
12.	Az SAP ERP 6.0 rendszer kezelési felületének részletes megismerése. TE: Az SAP ERP 6.0 rendszer felületének magabiztos használatára képes.
13.	Vevői, szállítói és egyéb számviteli törzsadatok kezelése részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban. TE: Számviteli törzsadatok rögzítésére, módosítására és zárolására képes.
14.	Vevői számla könyvelése, módosítása és stornózése részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban. TE: Vevői számlák könyvelésére, módosítására és stornózására képes.
15.	Szállítói számla iktatása, könyvelése, módosítása és stornózése részletekbe menően a Pénzügyi számviteli (FI) modulban. TE: Szállítói számlák iktatására, könyvelésére, módosítására és stornózására képes.
16.	Főkönyvi könyvelés, pénztárkönyvelés, kimenő és bejövő fizetések kezelése, fizetés kiegyenlítéssel, összeponozás, szétzedés végrehajtása a Pénzügyi számviteli (FI) modulban. TE: Főkönyvi könyvelések végzésére, pénztár könyvelésére, valamint fizetések feldolgozására képes.
17.	Költségnem, költséghely, rendelés és egyéb kontrolling törzsadat kezelés részletekbe menően a Kontrolling (CO) modulban. TE: Kontrolling törzsadatok rögzítésére és módosítására képes.
18.	Költségek elszámolása rendelésekre, rendelések elszámolása, kontrolling könyvelések végzése és riportok lekérdezése a Kontrolling (CO) modulban. TE: Rendelések kezelésére, kontrolling könyvelések végzésére és riportok lekérdezésére képes.
19-20.	Ismétlés és gyakorlás. TE: A korábban megszerzett ismeretek önálló alkalmazására képes.
	Zárthelyi dolgozat megírása. TE: A megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számviteli esettanulmányok				Kódja:	GT_MSZL016-17	
	angolul:	Accounting Case Studies						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
szintetizálják korábban megszerzett számviteli tudásukat, rendszerszemléletben tudják vizsgálni és átgondolni az egyes gazdasági események hatásainak megjelenését a könyvviteli rendszerben a beszámoló részeiben (mérleg, eredménykimutatás), valamint az érintett adók rendszerében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Mélyebb számviteli ismeretek szerzése, az egyes gazdasági események hatásainak pontosabb meghatározása.								
<i>Képesség:</i>								
A tárgy ismeretanyagának elsajátítása révén a hallgatók képesek lesznek a számviteli logika alapján gondolkodni, döntéseiket megalapozni, valamint az egyes döntések kapcsolódó következményeit is mérlegelni.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyságot kell mutatni a számviteli ismeretek szintetizálására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus foglalkozik a számviteli rendszer és a valós rendszer és a vállalati információs rendszer kapcsolatával, a könyvviteli rendszer szerepével, a gazdasági események összetett hatásainak kimutatásával ezekben a rendszerekben. Továbbá a hallgató betekintést nyer a beszámoló készítés összetett folyamataiba, rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertanába.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviummal zárul.								
Az aláírás feltétele: A konzultációs alkalmakon való aktív részvétel.								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének feltételei: Az elméleti és gyakorlati ismeretek számonkérése a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontokban történik.								
Az eredmények a következők szerint alakulnak:								
0-59% elégtelen								
60-69% elégséges								
70-79% közepes								
80-89% jó								
90-100% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok. 								

Ajánlott szakirodalom:

- Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához I-II. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen,
- Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I-II., Keletlombard Kft., Debrecen,
- Róth-Adorján-Lukács-Veit (2024): Számviteli esettanulmányok, MKVKOK, Budapest,
- Veress A-Siklósi Á: Pénzügyi számvitel példatár Megoldókulcs (2018), Saldo Kiadó, Budapest
- 2000. évi C törvény a számvitelről
- Adótörvények

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
	A számviteli rendszer kapcsolata a valós rendszerrel és a vállalati információs rendszerrel.
	TE* A hallgató megismeri a kurzus követelményeit, valamint a kapcsolatot a számviteli rendszer, valós rendszer és a vállalati információs rendszer között.
	A könyvviteli rendszer felállítása különböző gazdálkodó szervezeti típusoknál, különböző tevékenységeknél, kapcsolata a beszámoló részeivel és egyéb output igényekkel (pl. adóbevallások)
TE A ismereteket szerez a könyvviteli rendszerek felállításának folyamatáról, átlátja kapcsolatát a beszámoló egyes részeivel.	
7. alkalom (5 óra)	A szervezeti méret, a tevékenységi folyamatok, az érdekhordozói és érdekviseelői információs igények hatása a számviteli információs rendszerre.
	TE A hallgató megismeri a szervezeti méret, tevékenység, érdekhordozói és érdekviseelői információs igények hatását az információs rendszerre.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Befektetett eszközök.
	TE A hallgató átlátja befektetett eszközökhöz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök.
	TE A hallgató átlátja forgóeszközökhöz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
13. alkalom (5 óra)	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök II
	TE A hallgató átlátja valamennyi forgóeszközökhöz kapcsolódó gazdasági esemény hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Időbeli elhatárolások
	TE A hallgató átlátja az időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra.
	Bérelszámolás és munkaügy feladatai, valamint kapcsolódó adózási és számviteli feladatok I.
	TE A hallgató megismeri a munkaügy és a bérelszámolás feladatait, valamint a kapcsolódó adózási és számviteli feladatokat.
19. alkalom (5 óra)	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra.
	Bérelszámolás és munkaügy feladatai, valamint kapcsolódó adózási és számviteli feladatok. II.
	TE A hallgató megismer valamennyi a munkaügyi és a bérelszámolási feladatot, valamint a kapcsolódó adózási és számviteli feladatokat.
	A könyvviteli zárás és a beszámoló készítés folyamata.
	TE A hallgató képes a gyakorlatban a könyvviteli zárás elkészítésére, belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, átlátja a beszámoló készítés folyamatát.
	Rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertana I.
TE A hallgató megismeri a rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertanát.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó vezetői számvitel				Kódja:	GT_MSZL022-17	
	angolul:	Advanced managerial accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Szigorlat			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	24	Féléves	24			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szekeres Alexandra			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>képesek legyenek komplex rendszerben kezelni a vállalkozások saját teljesítmény nyilvántartásának, illetve költségelszámolásának tartalmi kérdéseit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit. - Képes átlátni az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. - Ismeri a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek vezetési-irányítási és koordinálási feladatait, elveit, technikáit és módszereit. - Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. - Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. - Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégia és operatív döntések meghozatalára, véghezvitelük irányítására. - Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására és elemzésére. - Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására és elemzésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hitelesen közvetíti a hazai és a nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait. - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget kínáló gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére, döntés előkészítésként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatásait. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberré váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus során a hallgató megismerkedik egy adott vállalkozás tevékenységi körének, a döntéshozók információigényének függvényében, a vállalkozás szemszögéből hatékony költség- és teljesítmény nyilvántartási rendszer modellezésével, valamint a készletezési politikával.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges, a szemináriumok során feladatok, esettanulmányok megoldására kerül sor. A hallgatóknak 3-4 fős csoportokban, 10-15 oldalas dolgozati formában esettanulmányt kell készíteniük, illetve a félév végén az előadások és szemináriumok alkalmával prezentálniuk. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

A félév során egy esettanulmány kidolgozására kerül sor csoportmunkában, amelynek eredménye adja az év végi osztályzatot.

Az elért %-ok szerint:

60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

-az e-learning rendszerbe feltöltött feladatok és esettanulmányok

Éva Katalin – Kovácsné Soós Piroska [2010]: Pénzügyi-vezetői számvitel I.

- Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához III. kötet

Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai. Saldo Kiadó, Budapest

Letölthető: <http://hdl.handle.net/2437/282319>

Kardos Barbara – Miklósné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2012]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz. Saldo Kiadó, Budapest

Letölthető: <http://hdl.handle.net/2437/282335>

Ajánlott szakirodalom:

- Dr. Himber Péter – Kapásiné dr. Búza Mária [2008]: Számvitel-elemzés II.

- Bosnyák János – Gyenge Magoldna – Pavlik Livia – Székács Péterné [2009]: Vezetői számvitel. Példatár és feladatgyűjtemény.

- Kaplan, R. S. – Atkinson, A. .: Vezetői üzleti gazdaságtan, Haladó vezetői számvitel.

Bontott tematika	
1.	<p>A BSC képzésben tanultak áttekintése, ismétlés. Költség- és teljesítményszámolás szerepe, a vezetői döntés megalapozásának segítése az értékteremtésben. Költség- és teljesítményszámolás elsődlegesen költségnem, másodlagosan költséghely/költségviselő szerint. Költség- és teljesítményszámolás elsődlegesen költséghely/költségviselő másodlagosan költségnem szerint. Esettanulmány – Saját beruházás eredményre gyakorolt hatása, Esettanulmány – Áruforgalmazás eredményre gyakorolt hatása</p> <p><i>TE:</i> A hallgató feleleveníti a BSC képzés keretében – a tantárgy szemszögéből releváns – ismereteit, megismeri, hogy a vezetői számvitel hogyan, milyen módszerekkel képes segíteni a vezetői döntések megalapozását. A hallgató képes a vállalkozás működése során felmerülő költségek elsődlegesen költségnem, másodlagosan költséghely/költségviselő szerinti elszámolására, könyvelésére, valamint elsődlegesen költséghely/költségviselő, másodlagosan költségnem szerinti elszámolására, könyvelésére.</p>
3.	<p>Hozamok elszámolása, a forgalmi és összköltség típusú eredménykimutatás eltérései. Vezetői döntéstámogatás eszközei: önköltségszámítás, döntéshozatalt megalapozó információk, tervezés és ellenőrzés. Költségszámítási módszerek. Esettanulmány – Terméktermelés eredményre gyakorolt hatása, Esettanulmány – Komplex vállalati tevékenység eredményre gyakorolt hatása</p> <p><i>TE:</i> A hallgató ismeri a hozamok elszámolásának szabályait, a forgalmi és összköltség típusú eredménykimutatás elkészítése, elemzése közötti eltéréseket, megismerkedik a vezetői döntéstámogatás eszközeivel, illetve a költségszámítási módszerekkel, képes alkalmazni azokat.</p>
5.	<p>ABC módszer bemutatása, osztókalkulációk, pótlékoló kalkulációk Gyakorlati példák bemutatása – alternatívák Feladatok megoldása – értékelés – döntés előkészítés.</p> <p><i>TE:</i> A hallgatógyakorlati példákon keresztül mélyítheti el a félév során az előadások és szemináriumok alkalmával elhangzottakat.</p>
7.	<p>A hallgatók által készített esettanulmányok bemutatása, prezentálása.</p> <p><i>TE:</i> A hallgató esettanulmány megoldásán keresztül mélyítheti el a félév során az előadások és szemináriumok alkalmával elhangzottakat.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Az SAP rendszer alkalmazásának alapjai II.			Kódja:	GT_MSZL026-17	
		angolul:	Introduction to SAP System Usage II.					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	4	MAGYAR
Levelező	X	Féléves	5	10				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja kettős:</p> <ul style="list-style-type: none"> —Egyrészt bemutatni az SAP integrált vállalatirányítási rendszer működését, összefüggéseit további fontos gazdálkodási területek (raktárgazdálkodás, humán erőforrás menedzsment, projekt menedzsment) folyamatai mentén. A kurzus ebből a célból egy konkrét minta vállalati környezet (GBI vállalat) folyamatain keresztül vezeti végig a hallgatót. • Másrészt további mély számviteli és kontrolling gyakorlati ismeretek adása az SAP integrált vállalatirányítási rendszerre vonatkozóan. A kurzus ebből a célból pedig egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé olyan tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és kontrolling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A tantárgy előadásain, gyakorlatain való részvétel során megszerezhető:

- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer alapvető moduljaira (WM, HCM, PS) vonatkozó általános elméleti ismeretek, valamint rálátás a törzs- és mozgásadataiknak rögzítési, módosítási és lekérdezési tevékenységeire.
- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Pénzügyi számviteli (FI), Eszközgazdálkodás (FI-AA) és Kontrolling (CO) moduljaiban valamint a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensében végzendő tevékenységekkel kapcsolatos felhasználói szintű ismeretek.
- Az SAP integrált vállalatirányítási rendszer és a MS Excel program integrációjának ismerete.

Képesség:

Alapvető ismeretekkel, rálátással rendelkezik az SAP integrált vállalatirányítási rendszer fontos moduljainak jellemzőire, működésére és összefüggéseire vonatkozóan. Ismeri egy adott vállalat, intézmény számviteli, ügyviteli, logisztikai támogatásáért felelős SAP rendszer oktatott alap moduljainak fontos funkcióit, és érti az üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. A bevitt adatok összefüggéseit, integrációs pontjait ismeri az oktatott SAP modulok között. Ezen kívül további mély, gyakorlati ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény számviteli és kontrolling támogatásáért felelős modulok működéséről. Kezeli tud az SAP rendszer Pénzügyi számviteli (FI), Eszközgazdálkodás (FI-AA), Kontrolling (CO) moduljaiban és a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensében olyan funkciókat, üzleti tranzakciókat, melyek a vállalat, intézmény gazdálkodásának nyilvántartásához és nyomon követéséhez feltétlenül szükségesek. Képes bizonyos adatokat a megfelelő formában lekérdezni, az információk igényeket az SAP rendszer segítségével teljesíteni.

Attitűd:

A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie:

- nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra,
- rendszerelvű gondolkodás.

Autonómia és felelősség:

A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok:

- önképzésre való igény és képesség,
- problémamegoldó, innovatív gondolkodás,
- önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

SAP S/4HANA rendszer és az SAP BusinessObjects BI megoldások mélyebb elméleti áttekintése. Navigáció az SAP ERP 6.0 rendszerben és az SAP S/4HANA rendszerben. Az SAP rendszer alapvető moduljainak (WM, HCM, PS) bemutatása. A modulok üzleti folyamatainak törzs és mozgás adatkör szintű ismertetése, az adatkörök integrációs pontjainak bemutatása, SAP bizonylatok készítése a gazdálkodási folyamatok mentén minta példákön keresztül. A Pénzügyi számvitel (FI) és a Kontrolling (CO) modulokban további (a tárgy első részében nem tárgyalt) alapvető felhasználói ismeretek nyújtása, valamint az Eszközgazdálkodás (FI-AA) modul és a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponens működésének, használatának ismertetése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai képzés lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás egyrészt egy nemzetközi SAP környezetben (SAP S/4HANA GBI mintavállalat) történik, másrészt egy magyar nyelvű és a

hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben (SAP ERP 6.0). A rendszerekben előre beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén futnak le a tárgy oktatása során bemutatott folyamatok. Az ismereteket szakterületek szerinti bontásban kapják a hallgatók. Az elméleti áttekintés mellett nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati SAP szaktudás átadására és a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.

Értékelés

A tárgy jellegéből adódóan ajánlott a részvétel minden egyes órán.

A félévközi óra látogatás gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével. A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-Learning rendszerbe felöltött dokumentumok, és az órákon az oktató által megosztott információk.

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft.

Krishnamoorthy V. - Carvalho A. (2015): Discover SAP. Galileo Press Inc., Boston (MA) 3rd edition.

Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.

Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.

Órára bontott tematika	
1-2.	Az SAP S/4HANA rendszer és az SAP BusinessObjects BI (Business Intelligence) megoldások részletekbe menő áttekintése, navigáció az SAP S/4HANA rendszerben (Fiori felületen).
	TE*: Részletekbe menő ismeretekkel rendelkezik az SAP S/4HANA rendszerről és az SAP BusinessObjects BI megoldásokról, képes használni, eligazodni az SAP S/4HANA rendszerben.
3.	Raktárgazdálkodás (WM) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban.
	TE: ismeri a Raktárgazdálkodás modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
4.	Humántőke-menedzsment (HCM) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban.
	TE: ismeri a Humántőke-menedzsment modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
5.	Projektrendszer (PS) modul: alapvető üzleti folyamatok, funkciók, törzsadatok, bizonylatok bemutatása a GBI mintavállalatban.
	TE: ismeri a Projekt rendszer modulban az alapvető üzleti folyamatokat, funkciókat, törzsadatok, bizonylatokat.
6-7.	Navigáció az SAP ERP 6.0 rendszerben.
	TE: Képes használni, eligazodni az SAP ERP 6.0 rendszerben.
8-9.	Az ÁFA bevallás, számviteli levelek, mérleg, eredménykimutatás és egyéb beszámoló űrlapok lekérése a Pénzügyi számviteli (FI) modulban.
	TE: Számviteli levelek kiállítására valamint ÁFA bevallás, mérleg, eredménykimutatás és egyéb beszámoló űrlapok lekérésére képes.
10-11.	Tárgyi eszközök kezelése (törzs- és mozgásadat létrehozás, módosítás és riportolás) az Eszkögzgazdálkodás (FI-AA) modulban.
	TE: Tárgyi eszköz gazdálkodással kapcsolatos létrehozási, módosítási és riportolási feladatok elvégzésére képes.
12.	Törzsadatok, bizonylatok létrehozása, adatok lekérdezése és egyéb gazdálkodási tevékenységek végzése a Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensben.
	TE: A Költségkeret-kezelési rendszer (PSM-BCS) komponensben törzs- és mozgásadatok bevitelére, riportolására és egyéb rendszerfunkciók használatára képes.
13.	A költségek felosztásának bemutatása: statisztikai mutatószámok, ciklusok, szegmensek létrehozása, módosítása, költségfelosztás futtatása a Controlling (CO) modulban.
	TE: Költségfelosztáshoz szükséges objektumok létrehozására és a költségfelosztás elvégzésére képes.
14-15.	Ismétlés és gyakorlás.
	TE: A korábban megszerzett ismeretek önálló alkalmazására képes.
	Zárthelyi dolgozat megírása.
	TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi instrumentumok és számvitelük				Kódja:	GT_MSZL017-17	
	angolul:	Financial instruments and their Accounting						
2024/2025. I. félév								
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	kötelező	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
ismereteit kibővítsé az alapvető pénzügyi instrumentumok értékeléséhez és számviteli elszámolásához kapcsolódóan.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus két blokkból áll. Az első blokk a magyar Számviteli törvény szerint a pénzügyi instrumentumok és a beszámoló kapcsolatát, a számviteli szabályokat ismerteti, és a speciális pénzügyi eszközök elszámolásának gyakorlatának elsajátítására szolgál. A második blokk a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) értékelési és megjelenési sajátosságait mutatja be a pénzügyi instrumentumok területén.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Az aláírás feltétele:								
<ul style="list-style-type: none"> - az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel, - kötelező szemináriumi részvétel, - a fent ismertetett tantárgyi blokkokhoz tartozó elméleti és gyakorlati anyagból írt dolgozatok során minimum 50-50% elérése. Javítás és pótlás egy alkalommal a vizsgaidőszak első hetében blokkokként külön. 								
Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:								
<ul style="list-style-type: none"> - A dolgozatok megírása során minimum 60-60% teljesítmény elérése. - A végső jegyeket a megszerzett %-ok egyszerű számtani átlaga képezi. 								
Az elért átlagpontszám (%-ok) szerint:								
60 alatt:		1 (elégtelen)						
60-69%:		2 (elégséges)						
70-79%:		3 (közepes)						
80-89%:		4 (jó)						
90-100%:		5 (jeles)						
Kötelező szakirodalom:								
- Előadásanyagok + feladat illusztrációk (Moodle-be elérhetők!)								
<i>1. blokk kötelező irodalma:</i>								
Róth-Adorján-Lukács-Veit: Számviteli esettanulmányok 29. MKVK 2015. 2.2.3. és 2.4. fejezetek.								
Adorján—Lukács – Róth – Veit: Számvitel speciális kérdései 2017. MKVK.								
2000. évi C. törvény a számvitelről								
Előadásanyag (Moodle-ban elérhető)								

2. blokk kötelező irodalma:

Madarasiné Dr. Szirmai Andrea –Bartha Ágnes (2016): Nemzetközi számviteli ismeretek. Perfekt, ISBN: 978-963-394-846-0

Lakatos-Kovács-Mohl-Rózsa-Szirmai (2018): A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok elmélete és gyakorlata (egyeztetett fejezetek)

Előadások anyaga (E-learning rendszerben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

Heti bontott tematika	
1.	A pénzügyi instrumentumok fogalma a számviteli törvény és az IFRS-ben <i>TE:</i> A hallgató megismeri a pénzügyi instrumentumok fogalmi körét, kezelését a magyar szabályozás és az IFRS-ek rendszerében.
3.	Pénzügyi instrumentumok és a beszámoló kapcsolatának rendszere a magyar Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok bemutatása – IAS 32 <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni az IAS 32 előírásait.
5.	Pénzügyi instrumentumok és a beszámoló kapcsolatának rendszere a Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok csoportosítása és kapcsolódó értékelési szabályaik – IAS 39 <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni az IAS 39 előírásait.
7.	Értékpapírok számviteli elszámolása a magyar Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok egyéb kérdései <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó egyéb szabályokat – kimutatásuk, értékelésük, kezelésük, átsorolásuk.
9.	Értékpapírok számviteli elszámolása a magyar Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok értékvesztése és kivezetése <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni a pénzügyi instrumentumok értékvesztésére és kivezetésére vonatkozó szabályokat.
11.	Követelések, kötelezettségek elszámolása a magyar Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok kiemelt szabályai az IFRS 9 standard szerint <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni az IFRS 9 előírásait.
13.	Speciális értékpapír ügyletek: penziós ügyletek elszámolása a magyar Sztv. szerint. A pénzügyi instrumentumok közzétételei <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni a pénzügyi instrumentumok közzétételére vonatkozó előírásokat.
15.	Speciális értékpapír ügyletek: opciós ügyletek elszámolása a magyar Sztv. szerint. EPS, hígított EPS számítása <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni az EPS és hígított EPS mutatók számítására vonatkozó előírásokat.
17.	Speciális értékpapír ügyletek: opciós ügyletek elszámolása a magyar Sztv. szerint. Gyakorló feladatok <i>TE:</i> A hallgató komplex feladatok megoldásán keresztül mélyíti el a pénzügyi instrumentumok IFRS-ekben történő elszámolásának és kezelésének előírásait.
19.	Speciális értékpapír ügyletek: határidős ügyletek elszámolása a magyar Sztv. szerint. Gyakorló feladatok <i>TE:</i> A hallgató komplex feladatok megoldásán keresztül mélyíti el a pénzügyi instrumentumok IFRS-ekben történő elszámolásának és kezelésének előírásait.
21.	Valós értékelés szabályai a magyar Sztv. szerint. Zárthelyi dolgozat <i>TE:</i> A hallgató esettanulmányon keresztül sajátítja el a pénzügyi instrumentumok elszámolásának összefüggéseit, sajátosságait.
23.	Zárthelyi dolgozat <i>TE:</i> Konzultáció.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Konzolidált beszámoló összeállítása és elemzése				Kódja:	GT_MSZL019-17	
	angolul:	Compilation and analysis of consolidated accounts						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Rendszerszemléletű számvitel			Kódja:	GT_MSZL011-17		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	2,5	Heti	2,5	Szóbeli kollokvium	5	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja,								
Megismertetni a hallgatókkal a konzolidált beszámoló lényegét, szükségességét, a beszámoló készítés menetét, a beszámoló adatainak felhasználását, elemzését								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A konzolidáció elméletének és gyakorlatának megismerése megfelelő tudást biztosít a konzolidált beszámoló összeállításához, elemzéséhez..								
<i>Képesség:</i>								
A tantárgy keretében tanultak képessé teszi a szakon végzeteket a konzolidált beszámoló összeállítására, elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Tudatosan szervezi, irányítja a konzolidálást, készíti és elemzi a konzolidált beszámolót.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A konzolidált beszámoló készítési kötelezettségre ható külső és belső változások érdeklik. A szakmai döntések következményeinek felelős figyelembe vétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretében a konzolidált beszámoló készítési kötelezettség lényegének, indokainak áttekintése után a hallgatók megismerjék a konzolidált beszámoló összeállításának szakaszait, a kész beszámoló elemzésének módszerét..								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgató számviteli, éves beszámoló összeállítási ismeretére alapozva áttekintjük az összevont beszámoló készítését, a halmozások kiszűrését, a konzolidált beszámoló elemzésének sajátosságait..								
Értékelés								
A hallgatók a félév során két zárthelyi dolgozatot írnak, amely elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. A két zh-n egyenként 50%, átlagban 60% szintet el kell érnie az aláírás megszerzéséhez. Jegyet a szóbeli vizsga alapján kap a hallgató.								
Kötelező szakirodalom:								
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz III. kötet								
Ajánlott szakirodalom:								
Fridrich Péter – Simon Szilvia – Sztanó Imre: A konzolidáció módszertana, Perfekt, 2008								
Fridrich Péter – Simon Szilvia: A konzolidáció módszertana példatár, Perfekt 2008								

Heti bontott tematika	
1.	<p>Alapfogalmak, a konszolidáció célja, feladatai. A konszolidáció vállalati gyakorlata Az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája. A konszolidáció folyamata. A konszolidáció folyamatának megtervezése A konszolidáció előkészítése. A konszolidáció előkészítési munkái</p> <p>TE*A hallgató megismeri a konszolidáció célját és feladatait, lényegét. A hallgató megismeri az összevont (konszolidált) beszámoló formáját, a konszolidáció folyamatát. A hallgató megismeri a konszolidáció előkészítését.</p>
3.	<p>Tőkeösszevonás (tőkekonszolidáció). Tőkeösszevonáshoz kapcsolódó feladatok</p> <p>TE A hallgató elsajátítja a tőkekonszolidációt.</p>
5.	<p>Adósságkonszolidáció. Adósságkonszolidációhoz kapcsolódó feladatok A konszolidációba bevont vállalkozásokon belüli közbenső eredmények elhagyása, kiszűrése A közbülső eredmény elhagyásával, kiszűréssel kapcsolatos feladatok A ráfordítások és bevételek konszolidálása. (feladatok) A ráfordítások és bevételek konszolidálása. A közös vezetésű vállalkozások konszolidálása. A közös vezetésű vállalkozások konszolidálása. (feladatok)</p> <p>TE A hallgató elsajátítja az adósságkonszolidációt. .A hallgató elsajátítja a közbenső eredmények elhagyását. A hallgató megismeri az eredmény-kimutatás konszolidálását A hallgató megismeri a közös vezetésű vállalkozások konszolidálását.</p>
7.	<p>A társult vállalkozások konszolidálása. A társult vállalkozások konszolidálása (feladatok) A konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatása. A konszolidált kiegészítő melléklet. A konszolidált üzleti jelentés. A konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatása. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elemzése. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elemzése. (feladatok)</p> <p>TE A hallgató megismeri a társult vállalkozások konszolidálását. A hallgató megismeri a konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatását. A konszolidált kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés tartalmát. A hallgató megismeri az összevont, konszolidált, beszámoló elemzésének a lényegét, a fontosabb összefüggéseket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A könyvvizsgálat rendszere				Kódja:	GT_MSZL020-17	
	angolul:	The audit system						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dr. Rózsa Attila				beosztása	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a könyvvizsgálat nemzetközileg elfogadott és használt módszereit, alapelveit, filozófiáját, logikáját. További cél a Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok szerkezetének, a legfontosabb standardok tartalmának és belső összefüggéseinek, más standardokhoz való kapcsolódásának ismertetése, valamint a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának bemutatása.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Megfelelő ismeretek megszerzése a könyvvizsgálat rendszerének felépítéséről, a könyvvizsgálat módszereiről.</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgató képesség válik a könyvvizsgálat folyamatának átlátására.</p> <p><i>Attitűd:</i> A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyra kell válnia az új, könyvvizsgálatra vonatkozó ismeretek iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló feladatmegoldásra, átlátja könyvvizsgálói munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tárgy megismerteti a hallgatókat a könyvvizsgálat szerepével, feladataival, fontosságával, módszereivel. A hallgató ismereteket szerez a vonatkozó Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok (ISA) szerkezetéről, a legfontosabb standardok tartalmáról és megismeri azok belső összefüggéseit.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félévközi munka kollokviummal zárul.</p> <p>Az aláírás feltétele: A konzultációs alkalmakon való aktív részvétel.</p> <p>Az érdemjegy (100%) megszerzésének feltételei: Az elméleti és gyakorlati ismeretek számonkérése a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontokban történik.</p> <p>Az eredmények a következők szerint alakulnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-59% elégtelen 60-69% elégséges 70-79% közepes 80-89% jó 90-100% jeles 								

Kötelező szakirodalom:

- Lukács J. (2024): Könyvvizsgálat rendszere (2024), MKVK O, Budapest
- Lukács J. (2022): Ellenőrzés és könyvvizsgálat alapjai (2022), MKVK OK, Budapest
- Lukács J. (2020): Ellenőrzési esettanulmányok (2020), MKVK OK, Budapest
- A SZAKMA c. folyóirat témához kapcsolódó cikkei
- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok (MKVK, 2024.)
- Nemzetközi Könyvvizsgálati standardok (MKVK, 2024.)

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
	A könyvvizsgálat általános jogi szabályozása, jogi és szervezeti formái Magyarországon.
	TE* A hallgató megismeri a jogi szabályozásának legfontosabb jellemzőit
	A könyvvizsgálat szerepe, fogalma, célja, alapelvei, módszertana. Könyvvizsgálat során alkalmazandó standardok I.
TE* A hallgató megismeri a könyvvizsgálat szerepét, céljait, módszertanát.	
2. alkalom (5 óra)	A könyvvizsgálat alapelvei. A könyvvizsgálati folyamat részei, szakaszai. Könyvvizsgálat során alkalmazandó standardok II.
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálat alapelveit, a könyvvizsgálat folyamatának legfontosabb szakaszait.
	A könyvvizsgálói megbízás elfogadása,
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálói megbízás elfogadásának a legfontosabb jellemzőit.
	Könyvvizsgálói kockázatok.
	TE A hallgató megismeri és a könyvvizsgálói kockázatok meghatározásának főbb jellemzőit.
	Lényegesség meghatározásának a könyvvizsgálatban
	TE A hallgató megismeri a lényegesség meghatározásának főbb jellemzőit a könyvvizsgálat során.
3. alkalom (5 óra)	Tervezés, az egyes területek minősítése a kockázatok áttekintésével
	TE A hallgató az egyes területek minősítésével, a kockázatok áttekintésével betekintést nyerhet a tervezés folyamatába.
	Könyvvizsgálói eljárások, beszámolóra irányuló ellenőrzések.
	TE A hallgató megismerkedik a legfontosabb könyvvizsgálói eljárásokkal és a beszámolóra irányuló ellenőrzésekkel.
	Könyvvizsgálói bizonyítékok, dokumentálás.
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálói bizonyítékokat, betekintést nyer a könyvvizsgálóhoz kapcsolódó dokumentációba.
4. alkalom (5 óra)	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések. I.
	TE Megismeri a könyvvizsgálói jelentés felépítését.
	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések. II.
	TE Képessé válik véleménynyilvánításra (könyvvizsgálói záradék) adott esetekről.
	Minőségbiztosítás a könyvvizsgálatban.
	TE Képessé válik könyvvizsgálói jelentés készítésére.
	Kisvállalkozások könyvvizsgálatának sajátosságai. Könyvvizsgálat számítógépes környezetben.
TE Megismeri a kisvállalkozások könyvvizsgálatának sajátosságait, képessé válik a könyvvizsgálóhoz kapcsolódó komplex feladat elvégzésére.	

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:	Magyarul:	Szaknyelv				Kód:	GT_MSZLNY1-17	
	Angolul:	Technical Language						
Intézet:		Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ						
Előfeltételek:		B1 szintű angol nyelvtudás				Kód:		
		Heti órák				Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)		Szeminárium(ok)				
nappali						Gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős	X	félév		félév	10			
Felelős oktató			Név:	Dr. Hajdu Zita		beosztás	Egyetemi adjunktus	
Kurzus céljai:								
A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világával kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.								
Kompetenciák:								
A hallgatók megtanulják megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon zajló szóbeli kommunikáció megértése, valamint az abban való aktív részvétel. A kommunikáció elemeinek elsajátítása. A gazdaság és az emberi kommunikáció összefüggéseinek megértése. Az alapvető retorikai és tárgyalástechnikai módszerek megismerése, és ezek begyakorlása üzleti/szakmai szituációkkal, angol nyelven.								
A tanfolyam tartalma, témák:								
A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.								
Tanulási módszerek:								
Csoportmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.								
Értékelés								
Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.								
Kötelező irodalom (angol nyelv):								
A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.								
Ajánlott								
<ol style="list-style-type: none"> 1. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old. 2. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old. 3. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old. 4. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old. 5. David GRANT, Jane HUDSON and John HUGHES (2017): Business Result Upper-intermediate, Second edition, Oxford University Press 								
Kötelező irodalom (német nyelv) :								
Andreea Farmache, Regine Grosser et al. : DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7 Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2 ISBN: 978-3-12-676445-2 Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6								
Ajánlott irodalom (német nyelv):								

Tanmenet

	Témák
1-5. óra	<p>Orientáció; Prezentációk technikája és nyelvezet - Az előadás logikai felépítése, figyelemfelkeltés, egy célcsoport hatékony megközelítése és az ezekhez szükséges nyelvi eszközök, formák, szókincs a célnyelvben.</p> <p>TE: Kurzuscélok kitűzése és a követelmények megismerése. Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget célnyelven egy speciális témában.</p>
6-10. óra	<p>Workshop-tréning</p> <p>TE: A tanulók interaktív módon begyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának eszközeit és módszereit célnyelven.</p>